
Opuszczający pieczę zastępczą przed 01.01.2012r.

USAMODZIELNIANI WYCHOWANKOWIE

którzy opuścili rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą przed 01.01.2012r.

Podstawę prawną stanowią:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015, poz. 332) art. 240 ust. 1.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005r., Nr 6 poz. 45 ze zm.)
4. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 29 lipca 2009 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127 poz. 1055).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 823).

Rodzaje pomocy - osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą (art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej):

- 1) pieniężną na usamodzielnienie;
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia;
- 5) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki

Pomoc ta przysługuje osobie usamodzielnianej kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, szkole ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej. Pomoc przyznaje się na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia (art. 89 ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej).

Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki jest:

1. określenie w indywidualnym programie usamodzielnienia planu kontynuowania nauki,
2. przedłożenie na początku każdego semestru zaświadczenia stwierdzającego kontynuowanie nauki (§ 2 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej).

Pomoc jest przyznawana na czas trwania roku szkolnego i roku akademickiego. W przypadku, gdy po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej osoba została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia wyższe, pomoc na kontynuowanie nauki przysługuje do dnia 31 sierpnia (§ 2 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej).

W przypadku, gdy po ukończeniu studiów pierwszego stopnia osoba została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia drugiego stopnia, pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje do dnia 30 września (§ 2 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej). Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie, która przebywała w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej co najmniej rok (art. 88 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

Wysokość pomocy pieniężnej ustalana jest od kwoty podstawy, która wynosi 1647 zł (zgodnie z

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 29 lipca 2009 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej).

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje zgodnie z obowiązującymi przepisami w wysokości 30% podstawy (art. 89 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej), tj. w kwocie 494,10 zł.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie (art. 89 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej):

- 1) której dochód nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą, tj. 1084 zł (200% kwoty 542 zł),
- 2) w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 912 zł (200% kwoty 456 zł).

Osobom, którym na podstawie dotychczasowych przepisów odmówiono prawa do pomocy na kontynuowanie nauki z powodu nieprzebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo niespełnienia kryterium dochodowego nabywają prawo do tej pomocy (art. 240 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) jeżeli spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pomoc na usamodzielnienie

Jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie, w przypadku gdy osoba usamodzielniana kontynuuje naukę, wypłaca się po ukończeniu nauki. W uzasadnionych przypadkach starosta może wypłacić pomoc pieniężną na usamodzielnienie w trakcie trwania nauki (art. 89 ust. 6 ustawy). Dodatkowym warunkiem przyznania pomocy jest pisemna deklaracja osoby usamodzielnianej zawarta w indywidualnym programie usamodzielnienia, że pomoc ta zostanie przeznaczona na zaspokojenie ważnej, życiowej potrzeby osoby usamodzielnianej, m.in. na polepszenie warunków mieszkaniowych, stworzenie warunków do działalności zarobkowej, w tym podniesienie kwalifikacji zawodowych, pokrycie wydatków związanych z nauką osoby usamodzielnianej, innych niż wydatki na kontynuowanie nauki (§ 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej).

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie przysługuje osobie, która przebywała w rodzinie zastępczej albo całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej co najmniej rok (art. 88 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie przysługuje osobie (art. 89 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej):

- 1) której dochód nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą, tj. obecnie 1084 zł (200% kwoty 542 zł),
- 2) w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. obecnie 912 zł (200% kwoty 456 zł).

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niespokrewnioną z dzieckiem i zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego lub rodzinnego ustala się w kwocie odpowiadającej (§ 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej):

- 1) 400 % podstawy, tj. 6588 zł – w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego przez okres powyżej 3 lat,
- 2) 200 % podstawy, tj. 3294 zł – w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego przez okres od 2 do 3 lat,
- 3) 100 % podstawy, tj. 1647 zł – w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego przez okres od roku do 2 lat.

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej z rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem ustala się w kwocie odpowiadającej (§ 5 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej):

- 1) 300 % podstawy, tj. 4941 zł - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, przez okres powyżej 3 lat,
- 2) 200 % podstawy, tj. 3294 zł - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, przez okres od 2 do 3 lat,
- 3) 100 % podstawy, tj. 1647 zł - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, przez okres od roku do 2 lat.

Do okresów pobytu wlicza się wszystkie okresy, w ciągu których osoba usamodzielniana przebywała w innej rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, rodzinnego i socjalizacyjnego, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej

Osoba usamodzielniana może przeznaczyć pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej na: materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania, niezbędne urządzenia domowe, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt, który może służyć do podjęcia zatrudnienia.

Wysokość pomocy na zagospodarowanie ustala się do wysokości równowartości 300 % podstawy, tj. 4941 zł.

W przypadku osoby usamodzielnianej niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym ustala się w wysokości równowartości 300 % podstawy, tj. 4941 zł (§ 6 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej).

Pomoc, o której mowa udzielana jest w trybie postępowania administracyjnego, zakończonego wydaniem decyzji administracyjnej, w toku którego niezbędne jest ustalenie w drodze wywiadu środowiskowego sytuacji wychowanka (art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej).

Warunki przyznania pomocy (§ 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej):

- 1) wskazanie przez osobę usamodzielnianą, co najmniej na dwa miesiące przed osiągnięciem przez nią pełnoletniości, danych osobowych osoby, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawienie pisemnej zgody tej osoby;
- 2) opracowanie, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletniości, indywidualnego programu usamodzielnienia, zobowiązanie się przez osobę usamodzielnianą do jego realizacji i zatwierdzenie go przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- 3) złożenie wniosku o przyznanie pomocy.

Opiekun usamodzielnienia - osoba wspierająca osobę usamodzielnianą w dążeniu do osiągnięcia wyznaczonych celów zawartych w programie usamodzielnienia. Może nim być (art. 88 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej), po wyrażeniu zgody, jedno z rodziców zastępczych, dyrektor placówki rodzinnej, pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, wychowawca, psycholog lub pracownik socjalny całodobowej placówki opiekuńczo - wychowawczej, domu pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakładu poprawczego, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę, młodzieżowego ośrodka wychowawczego albo inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą.

Do zadań opiekuna usamodzielnienia należy:

-
1. zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej,
 2. opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia oraz w przypadku zaistnienia takiej konieczności jego modyfikowanie,
 3. współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz gminą,
 4. opiniowanie wniosku o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.